

Izdajatelj: Javna služba nalog genske banke v živinoreji
Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, oddelek za zootehniko
Spletna stran: <http://www.genska-banka.si>
E-pošta: genska.bank@bf.uni-lj.si

Združenje rejcev avtohtonega cikastega goveda v Sloveniji
Spletna stran: <http://www.cikastogovedo.si>

Izvedba: Kmetijska založba, d.o.o.
Tisk: Tiskarna Grešovnik
Avgust 2018

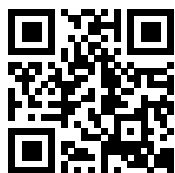

Foto: Andreja Teran

Foto: Metka Žan

Izvor in razvoj pasme

Cikasto govedo je edina ohranjena slovenska avtohtona pasma goveda. Izvira iz Bohinja, kjer je bilo v preteklosti v tesni povezavi s planšarstvom, ki je bilo zaradi pomanjkanja njivske zemlje najpomembnejša panoga kmetijstva. V Bohinju so za pasmo uporabljali izraz bohinjka, ki je bil sinonim odlične molznice. Enobarvno govedo so v drugi polovici 19. stoletja oplemenjevali z že izumrlim belanskim govedom z avstrijske Koroške, po katerem je prevzelo značilen barvni vzorec. Po drugi svetovni vojni se je stalež cikastega goveda pričel zmanjševati zaradi zamenjave z drugimi pasmami, kar je pasmo pred dvema desetletjema pripeljalo na rob izumrtja.

Značilnosti pasme

Živali so skladnih telesnih oblik, nerobustne konstitucije in imajo tanke kosti. Osnovna barva dlake je rumenordeča do temno rdečerjava, največkrat kostanjevo rjava, ki mora prevladovati nad belo barvo. Glava mora biti osnovne barve. Po hrbtu imajo živali vzdolžno bel pas, ki se nadaljuje pod repom po trebuhu do prsi. Rep je bele barve.

Foto: Metka Žan

Foto: Vida Rezar

Foto: Metka Žan

Foto: Metka Žan

Ali ste vedeli ...

... da je cikasto govedo v Bohinju v preteklosti slovelo po odlični mlečnosti daleč naokoli in da je veljalo »V Bohinj po kravo, na Poljansko po ženo«?

Razširjenost pasme in ogroženost

Cikasto govedo je razširjeno na več kot 1.000 kmetijah po celotnem območju Slovenije. Največ rej je v osrednji-slovenski, gorenjski, savinjski in goriški statistični regiji. V izvorno rodovniško knjigo je vpisanih okoli 1.700 živali. Cikasto govedo spada med ogrožene pasme domačih živali.

Namen reje in izdelki

V preteklosti je bilo cikasto govedo v mlečnem tipu in večina rodovniških krav je bila vključenih v kontrolo mlečnosti. Danes je rejski cilj kombinirana pasma s poudarkom na prireji mleka, vendar rejci večino krav redijo kot dojilje za prirejo odstavljenih telet za zakol ali nadaljnje pitanje. Cikasto govedo odlikuje odlična prilagodljivost na pašo na strmih gorskih pašnikih. Paša je koristen način rabe in ohranjanja alpskih pašnikov in s tem preprečevanja zaraščanja površin.